

PM ÅKARP 18:48 M FL KULTURMILJÖUNDERLAG

FÖRSLAG TILL PLANBESTÄMMELSER

ÅKARP 1:81 STINSBOSTADEN

r Byggnaden får inte rivas

Alternativ 1: k₁ Kulturhistoriskt särskilt värdefull byggnad som ska bibehållas till sin karaktär med avseende på exteriör utformning, material och byggnadsdetaljer.

Alternativ 2: k₁ Fasader ska vara av gult tegel. Taktäckning ska vara enkupigt rött lertegel. Fönster ska till form, färg, material, indelning och proportioner vara lika ursprungliga. Vindskivor och andra fasaddekorationer ska bibehållas till sin huvudsakliga omfattning och utformning och får inte förenklas.

Bygglag krävs även för åtgärder som avses i 9 kap 4 och 5 §§ plan- och bygglagen (2010:900)

ÅKARP 1:81 UTHUS

r Byggnaden får inte rivas

Alternativ 1: k₁ Kulturhistoriskt särskilt värdefull byggnad som ska bibehållas till sin karaktär med avseende på exteriör utformning, material och byggnadsdetaljer.

Alternativ 2: k₁ Fasader ska vara av gult tegel. Taktäckning ska vara enkupigt rött lertegel. Fönster ska till form, färg, material, indelning och proportioner vara lika ursprungliga. Vindskivor och andra fasaddekorationer ska bibehållas till sin huvudsakliga omfattning och utformning och får inte förenklas.

Bygglag krävs även för åtgärder som avses i 9 kap 4 och 5 §§ plan- och bygglagen (2010:900)

ÅKARP 1:61 VILLAN

r Byggnaden får inte rivas

Alternativ 1: k₁ Kulturhistoriskt särskilt värdefull byggnad som ska bibehållas till sin karaktär med avseende på exteriör utformning, material och byggnadsdetaljer.

Alternativ 2: k₁ Fasader ska vara av gult och rött tegel. Taktäckning ska vara enkupigt rött lertegel. Fönster ska till form, färg, material, indelning och proportioner vara lika ursprungliga. Veranda samt vindskivor och andra fasaddekorationer ska bibehållas till sin huvudsakliga omfattning och utformning och får inte förenklas.

Bygglag krävs även för åtgärder som avses i 9 kap 4 och 5 §§ plan- och bygglagen (2010:900)

BAKGRUND/HISTORIK

På en av landets allra första järnvägssträckningar, inledningen av Södra stambanan, som anlades mellan Malmö och Lund fick även Åkarp en hållplats och sedermera station. Det berodde till stor del på kopplingen till Alnarp. Intill stationshuset uppfördes byggnaden på Åkarp 1:81 som stinsbostad 1857, med uthus och trädgård. Stationshuset revs i samband med att en ny station uppfördes på andra sidan spåren 1902. Villan på fastigheten Åkarp 1:61 är sannolikt uppförd under den senare delen av 1800-talet och har troligen haft en delvis annan funktion än bostad, med koppling till järnvägen och den industriverksamhet som växte fram längs Bruksgatan.

Området kring järnvägsstationen blomstrade från 1850-talet och fram till 1900-talets första årtionden. Åkarps lantliga prägel i kombination med järnvägsförbindelsen och dess relativa närhet till både Malmö och Lund lockade stadsbor och de från början tre dagliga stoppen utvecklades snart till fler. Grosshandlare och disponenter från främst Malmö lät uppföra individualistiska villor på lummiga parkliknande tomter. Åkarp blev pendlingsort för välbeställda stadsbor. Utöver det användes järnvägen givetvis för godstransporter. Längs Bruksgatan hade en del industrier vuxit fram; ett tegelbruk, en pianofabrik, takstolsfabrik och 1911 Björklunds mekaniska verkstad.

Kulmen för tillväxten nåddes kring 1905. De båda världskrigen dämpade därefter byggandet, för att under de följande årtiondena öka igen, men då inte med samma koppling till järnvägen och stationsområdet. Bilismen innebar ett mer självständigt pendlande och bostäder uppfördes nu inom större områden söder om Lundavägen och på båda sidor om Burlövsvägen.

KULTURHISTORISKT VÄRDE

ÅKARP 1:81 STINSBOSTADEN MED UTHUS

Byggnaderna belyser tidigare bostads- och arbetsförhållanden och arkitektoniska ideal. De är en del av en miljö som under lång tid haft en för lokalsamhället viktig funktion. Det miljöskapande värdet är stort. I kraft av sin ålder och välbevarade skick räknas de också till den kategori byggnader, uppförda före 1920, som utgör en så begränsad del av byggnadsbeståndet att de därmed uppfyller kriteriet för särskilt värdefull byggnad enligt PBL 8 kap 13§.

ÅKARP 1:61 VILLAN

Byggnaden belyser tidigare bostads- och arbetsförhållanden och arkitektoniska ideal och är en del av en miljö som under lång tid haft en för lokalsamhället viktig funktion. Det miljöskapande värdet är stort. I kraft av sin ålder och välbevarade skick räknas den också till den kategori byggnader, uppförda för 1920, som utgör en så begränsad del av byggnadsbeståndet att de därmed uppfyller kriteriet för särskilt värdefull byggnad enligt PBL 8 kap 13§.

VÄRDEFULLA KARAKTÄRSDRAG

ÅKARP 1:81 STINSBOSTAD MED UTHUS

Byggnaderna har tidstypiska sadeltak med utskjutande takfot och med enkupiga röda tegelpannor. Figursågade och gjutna/smidda grönmålade detaljer, fasader i mönstermurat gult tegel och bostadshusets skorstenar är viktiga detaljer som bidrar till läsbarheten, liksom de sidohängda träfönstren med två tredelade lufter vardera.

ÅKARP 1:61 VILLAN

Byggnaden har tidstypiskt osymmetrisk volym, sadeltak med utskjutande takfot och med enkupiga röda tegelpannor. Skorsten, röd- och grönmålade figursågade detaljer, fasad i mönstermurat gult och rött tegel samt träveranda och dubbeltrappa med smidesräcken är viktiga detaljer som bidrar till läsbarheten liksom de sidohängda träfönstren. Ursprungliga fönster är utbytta.

Utkast